

“2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı (2011-2015-ci illər)”nın 2015-ci ili 6 ayı ərzində icra vəziyyəti haqqında Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Məluma

Sıra №-si	Tədbirlərin adı	İcraçı təşkilatlar	İcra müddəti (illər üzrə)	İcra vəziyyəti	Tədbirin icrasının qiymətləndirilməsi (tam icra olunub, qismən icra olunub, icra olunmayıb)	Tədbirin qismən icra edilməsi və ya icra edilməməsinin səbəbləri
1.4.3.4	Mövcud və yaradılacaq sənaye müəssisələrində innovasiya yönümlü texnologiyaların tətbiqinin stimullaşdırılması	EN, İSN, AMEA	2011-2015	<p>İnnovasiya yönümlü texnologiyaların tətbiqinin istiqamətdə “Azərenerji” ASC-də bir sıra işlər görülmüşdür.</p> <p>Enerjisistemin stasionar və dinamik rejimləri üçün monitoring, mühafizə və idarə olunma məsələlərinin effektiv həll olunması məqsədilə onun düyün nöqtələrində SCADA/EMS və WAMS sistemlərinin yerləşdirilməsi ilə informasiya təminatının inteqrə olunmuş sisteminin yaradılmasının əhəmiyyəti əsaslandırılmışdır. Real zaman rejimində və vektor texnologiyası ilə inteqrə olunmuş SCADA/EMS və WAMS sistemlərindən daxil olan informasiya əsasında sistemin qəzadan əvvəl, qəza zamanı və qəzadan sonra rejimləri üçün monitoring (WAMS), mühafizə (WAPS) və idarə olunma (WACS) məsələlərinin həlli üsullarının riyazi modelləri işlənmiş və təkliflər verilmişdir.</p> <p>Paylanmış generasiyalı mənbələrin təsirini nəzərə almaqla enerjisisteminin paylayıcı elektrik şəbəkələrinin spesifik xüsusiyyətləri və reaktiv güc axını rejimlərinin intellektual idarə olunması prinsiplərinin müəyyən olunması istiqamətində nəzəri tədqiqat işləri aparılmışdır.</p> <p>Çoxsaylı düyün nöqtələrinə malik real PEŞ-lərdə reaktiv</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin icrası 2011-2015 –ci illərdə nəzərdə tutulmuşdur.

				<p>güc axınlarının idarə olunması üzrə neyron şəbəkə modelinin tətbiqi ilə</p> <p>gərginliyə görə dayanıqlıq həddini təyin etməklə həssas düyünlərin müəyyənləşdirilməsi metodikası işlənmişdir. Həmin düyünlərdə reaktiv güc mənbələrinin güclərinin seçilməsi, yerləşdirilməsi və dayanıqlığının təmin olunması istiqamətində tədqiqatlar aparılmışdır. İşlənmiş metodika əsasında alınmış nəticələr test və real şəbəkə sxemləri üçün yoxlanılmışdır.</p> <p>Çoxməftilli elektrik veriliş xətlərində tənzimlənən (idarəolunan) şuntlayıcı reaktorları və qeyri-xətti ifrat gərginlik məhdudlaşdırıcılarını nəzərə almaqla vahid alqoritm çərçivəsində elektromaqnit dalğa proseslərinin kompleks tədqiqi aparılır. Bu tədqiqatlar imkan verəcəkdir ki, xətlərin qəza rejimlərindən yaranan ifrat gərginliklərin azaldılması istiqamətində müvafiq tövsiyələrin işlənilib hazırlansın və kompüter modelləşdirilməsi vasitəsilə aprobeasiyası həyata keçirilsin.</p>		
1.5.6.	Özəl sektorun iştirakının artırılması ilə energetika sektorunda rəqabət mühitinin yaradılması	EN	2011-2015	<p>Qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsinə dair Energetika Nazirliyi tərəfindən “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanun layihəsi, “Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları”nda dəyişikliklərin edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirər Kabinetinin Qərar layihəsi, “İstehlakçıların elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması qaydaları”nda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Qərar layihəsi hazırlanmış və Nazirlər Kabinetinə müvafiq orqanlarla razılaşdırılması və təsdiq olunması üçün göndərilmişdir.</p>	Qismən icra olunub	Dövlət Proqramında tədbirin icrası 2011-2015 –ci illərdə nəzərdə tutulmuşdur.
1.5.8.	İstehlakçıların elektrik sayğacları ilə	EN, “Azərenerj	2011-	01.01.2015-ci il tarixinədək “Azərenerji” ASC üzrə 1 542 630 sayda (1 425 083-əhali, 117 547-qeyri-əhali) ümumi elektrik enerjisi istehlakçılarından 1 529403 sayda (99,14%) istehlakçı (	Qismən icra olunub	

	təmin olunmasının başa çatdırılması	İ” ASC, “Azərişiq” ASC	2015	<p>1 413 073-əhali, 116 330-qeyri-əhali) sayğaclarla təmin olunmuşdur. Sayğaclarlaşmış ümumi istehlakçılardan 310 810 (20,32%) sayda istehlakçıda SMART-kart tipli müasir sayğaclar quraşdırılmışdır.</p> <p>Həmçinin qeyd etmək istərdik ki, “Azərenerji” ASC üzrə ümumi elektrik enerjisi istehlakçılarından 01.04.2015-ci il tarixinədək 1 531 144 sayda (99,17%) istehlakçı, 01.01.2014-cü il tarixinədək 1 483 842 sayda(98,91%) istehlakçı, 01.01.2013-cü il tarixinədək 1 433 403 sayda (98,52%) istehlakçı, 01.01.2012-ci il tarixinədək isə 1 399 950 sayda (96.9) istehlakçı sayğaclarla təmin olunmuşdur.</p> <p>“Azərişiq” ASC üzrə 2015-ci ilin altı ayı ərzində 73 081 sayğac quraşdırılmışdır. 2014-cü il ərzində cəmi 77 177 ədəd sayğac quraşdırılmışdır. 2013-cü ildə 77 624 ədəd, 2012-ci ildə 101 707 ədəd sayğac quraşdırılmışdır. 2008-2011-ci illər ərzində isə 607 879 ədəd sayğac əvəzlənmiş və quraşdırılmışdır.</p>		Dövlət Proqramında tədbirin icrası 2011-2015 –ci illərdə nəzərdə tutulmuşdur.
--	-------------------------------------	------------------------	------	--	--	---